

Rabejnu Tam

רבינו תם

Jiddisches Volkslied

Worte: I. Manger
Melodie: H. Rubin
Satz: Sylke Zimpel

Sopran

1. Lo - mir — sin - gen a schej - ness lid, haj - dl - di - dl - dam! (7)
2. Wer hot ge - schri - bn doss bri - we - le? Haj - dl - di - dl - daj! Ge -

Alt

1. Lo - mir — sin - gen a schej - ness lid, haj - dl - di - dl - di - dl - dam! (7)
2. Wer hot ge - schri - bn doss bri - we - le? Haj - dl - di - dl - di - dl - daj! Ge -

Tenor

1.u.2. Haj, haj, di - dl - - - dam!
daj!

Bass

1.u.2. Haj, haj, haj, dam!
daj!

3

Wi di gol - de - ne pa - we flit i - bern schwar - zn jam, un
- schri - bn hot doss — bri - we - le di mal - ke fun ter - kaj. Ge -

Wi di gol - de - ne pa - we flit i - bern schwar - zn, schwar - zn jam, un
- schri - bn hot doss — bri - we - le di ma - le fun ter -, fun ter - kaj. Ge -

Oj - joj - joj, oj - joj - joj, i - bern schwar - zn jam.
mal - ke fun ter - kaj.

Oj, oj, oj - joj - joj, — haj, schwar - zn jam.
fun ter - kaj.

5

trogt a li - be - bri - we - le, a schej - ness li - be - bri - we - le far
- schri - bn ess mit roj - tn tint un far - chass - met ess ge - schwind mit

trogt a li - be - bri - we - le, a schej - ness li - be -, schej - ness li - be - bri - we - le far
- schri - bn ess mit roj - tn tint un far - chass - met, un far - chass - met ess ge - schwind mit

m m m schej - - - ness li - be - bri - we - le
un far - chass - met ess ge - schwind

(m) — schej - ness li - be - bri - we - le
un far - chass - met ess ge - schwind

1) viel "d", wenig "i";, quasi "did-dl" dadurch stacc.

rit. ----- Tempo I

7

1. *mp*

dem Ra - bej - nu Tam, far dem Ra - bej - nu Tam-jam - jam-jam. Haj - daj, haj - daj - daj -
 hej - sse tre - rn draj, mit

mp

dem Ra - bej - nu Tam,Tam, far dem Ra - bej - nu Tam-jam - jam-jam. Haj - daj, haj - daj - daj -
 hej - sse tre - rn draj, oj, mit

8 *mp*

far mit dem Tam,Tam, far dem Ra - bej - nu Tam. Haj - daj - daj,
 mit tren draj, oj, mit

mp

far mit dem Tam,Tam, far dem Ra - bej - nu Tam. Haj - - - daj,
 mit tren draj, oj, mit

rit. -----

10

- daj-daj-daj, haj-daj-daj, daj-daj-daj-daj-daj-daj-daj - daj - daj, haj-daj-daj-daj!

- daj-daj-daj, haj-daj-daj, daj-daj-daj-daj-daj-daj-daj - daj - daj, haj - daj - daj!

8 haj-daj - daj, daj-daj-daj-daj-daj-daj-daj - daj, haj-dl-daj, haj - daj - daj, o - jo-jo-jo-jo.

haj - daj, haj - daj - daj - daj - daj, haj-dl-daj, haj - daj - daj, o - jo-jo-jo-jo.

rit. ----- Tempo I

14

2. *mf*

fej - sse tre - rn draj. Haj - daj, haj - daj - daj, daj - daj - daj, haj - daj - daj,

mf

fej - sse tre - rn draj. Haj - daj, haj - daj - daj, daj - daj - daj, haj - daj - daj,

8 *mf*

fej - sse tre - rn draj - jaj - jaj - jaj. Haj - daj, haj - daj - daj, daj - daj - daj, haj - daj - daj,

Haj - daj - daj, daj, haj - daj - daj, daj,

mf

fej - sse tre - rn draj - jaj - jaj - jaj. Haj - - - daj, haj - - - daj,

17 *rit. -----*

daj - daj, haj - daj - daj - daj!

daj - daj, haj - daj - daj!

daj - daj, haj - dl - daj, haj - daj - daj, o - jo - jo - jo - jo.

haj - daj - daj - daj - daj, haj - dl - daj, haj - daj - daj, o - jo - jo - jo - jo.

20 *Tempo I*

3. Woss schtejt ge-schri-bn in bri - we - le? Haj - dl - di - dl - du! "Ra-bej - nu Tam, ich li - be dich, —

3. Woss schtejt ge-schri-bn in bri - we - le? Haj - dl - di - dl - di - dl - du! "Ra-bej - nu Tam, ich li - be dich, —

3. Haj, haj, li - dl - du! Oj - joj - joj, — oj - joj - joj, —

3. Haj, haj, haj, du! Oj, oj, oj - joj - joj, —

23

woss - she schwajgss - tu, nu? Ich e - sse nisch', ich trin - ke nisch', ich wer ze - sezt fun

woss - she schwajgss - tu, schwajgss - tu, nu? Ich e - sse nisch', ich trin - ke - nisch', — ich wer ze - sezt, ich

haj! woss - she schwajgss - tu, nu? m m m wer ze -

haj! schwajgss - tu, nu? (m) — wer ze - sezt fun

rit. -----

26

ben - ke - nisch, ich ho - be nischt kejn ru, ich ho - be nischt kejn ru - ju - ju - ju.

wer ze-sezt fun ben-ke-nisch, ich ho - be nischt kejn ru, — ich ho - be nischt kejn ru - ju - ju - ju.

-sezt fun ben-ke-nisch, ich hab kejn ru, — ich — ho - be nischt kejn ru.

ben - ke - nisch, — ich hab kejn ru, — ich — ho - be nischt kejn ru.

Tempo I kokett (turtle)nd

28 *mp* "Ru - ju, du - du - du, ru - ju - ju, du - du - du, pu - pu, ku - ku, wu - wu, tu - tu,

"Ru - ju, du - du - du, ru - ju - ju, du - du - du, pu - ku, ku - ku, wu - wu - tu,

mp "Ru - ju - ju, — du, ru - ju - ju, — du, pu - pu, ku - ku, wu - wu, tu,

"Ru - - - ju, ru - - - ju, pu - pu, ku - ku, wu - wu, tu - tu,

rit. -----

31 su - su, du - du - du - du, ru - ju - ju - ju - ju."

su - su, du - du - du, ru - ju - ju - ju - ju."

su, su - sl - su, du - du - du, ru - ju - ju - ju - ju."

su, su - sl - su, du - du - du, ru - ju - ju - ju - ju."

33 *Tempo I*

4. Woss-she tut Ra - bej - nu Tam? Haj - dl - di - dl - de!¹⁾ Er glet di pe - jess un di bord,—

4. Woss-she tut Ra - bej - nu Tam? Haj - dl - di - dl - di - dl - de!¹⁾ Er glet di pe - jess un di bord,—

4. Haj, haj, di - ur - de!¹⁾ Oj - joj - joj,— oj - joj - joj,—

4. Haj, haj, haj, de!¹⁾ Oj, oj, jo - joj - joj,—

Probepartitur
Einträge entfernt

36

un macht draj mol: "Fe!"²⁾ Un doss zi - ge - le in schtal, un doss waj - sse

un macht draj mol, draj mol: "Fe!"²⁾ Un doss zi - ge - le in schtal, un doss wai - sse,

haj, draj mol, draj mol: "Fe!"²⁾ m m m un doss

haj, draj mol: "Fe!"²⁾ (m) un doss waj - sse

39

rit.-----

zi - ge - le, helft im un - ter: "Me!"³⁾ oj helft im un - ter: "Me!"

un doss waj - sse zi - ge - le, helft im un - ter: "Me - me!"³⁾ oj helft im un - ter: "Me!"

waj - sse zi - ge - le, helft ihm: "Me - me!"³⁾ oj helft im un - ter: "Me - je - je - je!"

zi - ge - le, helft im "Me - me!"³⁾ oj helft im un - ter: "Me - je - je - je!"

1) offenes e, wie "dä". 2) offenes e, wie "fä" 3) offenes e, wie "mä"

41 *Tempo I*

Fe - fe,¹⁾ me - me - me, fe - fe - fe, me - me - me, pe - pe, ke - ke, we - we, te - te,
mf
 Fe - fe,¹⁾ me - me - me, fe - fe - te, me - me - me, pe - pe, ke - ke, we - we, te,
mf
 Fe - fe - fe,¹⁾ me, fe - fe - fe, me pe - pe, ke - ke, we - we, te - te,
mf
 Fe - - - fe,¹⁾ fe - - - fe, pe - pe, ke - ke, we - we, te - te,

44 *rit.* -----

se - se, fe - fe - fe - fe, me - me - me - me - me.
 se - se, fe - fe - fe, me - me - me - me - me.
 se, se - sl - se, fe - fe - fe, me - me - me - me - me.

46 *Tempo I*

5. Nu, un si, di re-be-zin? Haj-dl-di-dl-doj! Si klap't im mi-tn wal-ger-holz un sogt zu im a-soj:
 5. Nu, un si, di re-be-zin? Haj-dl-di-dl-di-dl-doj! Si klap't im mi-tn wal-ger-holz un sogt zu im, zu im a-soj:
 5. Haj, haj, di-dl - - - soj. Oj, oj, oj, - - - oj, - - - haj, sogt zu im a-soj:
 5. Haj, haj, haj, doj! Oj, oj, jo-joj-joj, - - - haj, ... im a-soj:

1) alle "e" offen wie "ä".

test score
entries removed

50

f "Schik-sseß li - gn dir in sin, nu, un jach, un jach wu bin, dajn hejss - ge - lib - te

f "Schik-sseß li - gn dir in sin, nu, un jach, un nu, un jach, un jach wu bin, dajn hejss - ge - lib - te

f m m m "... nu un jach, un jach wu bin, dajn li - be

(m) "... nu un jach, un jach wu bin, dajn li - be

Tempo I indigniert (empört)

53

rit. *mp* Oj - joj, froj - froj - froj, oj - joj - joj, froj - froj - froj,

froj, dajn hejss - ge - lib - te froj - joj - joj - joj? Oj - joj, froj - froj - froj, oj - joj - joj, froj - froj - froj,

mp Oj, oj - joj, — froj, oj, oj - joj, — froj,

froj - joj, dajn hejss - ge - lib - te froj - joj - joj - joj? Oj - joj, oj - joj,

froj - joj, dajn hejss - ge - lib - te froj?"

froj - joj, dajn hejss - ge - lib - te froj?"

56

rit.

poj - poj, koj - koj, woj - woj, toj - toj, soj - soj, froj - froj - froj - froj, o - jo - jo - jo - jo."

poj - poj, koj - koj, woj - woj, toj, soj - soj, froj - froj - froj, o - jo - jo - jo - jo."

poj - poj, koj - koj, woj - woj, toj, soj, soj - sl - soj, froj - froj - froj, o - jo - jo - jo - jo."

poj - poj, koj - koj, woj - woj, toj - toj, soj, soj - sl - soj, froj - froj - froj, o - jo - jo - jo - jo."

Anmerkung: Es sei wohl unterschieden zwischen oj, oj (= oj //oj), oj-joj-joj (= oj-joj-joj) und jo-jo-jo (jo-jo-jo)

6. Tref't, wer'ss hot doss lid ge-macht? Haj - dl - di - dl-dam! A schnaj-der-jung hot ess ge-macht— l'

6. Tref't, wer'ss hot doss lid ge-macht? Hai - dl - di - dl - di - dl-dam! A schnaj-der-jung hot ess ge-macht— l'

6. Haj, haj, di - d dam! Oj - joj - joj,— oj - joj - joj,—

6. Haj, Haj, ha, ha dam! Oj, oj, jo - joj - joj,—

Probepartitur
Einträge entfernt

62

ko-wed dem Ra-bej - nu Tam. Un scha-bess zwi-schn tog un nacht hot a lez a -

ko-wed dem Ra-bej - nu, -bej - nu Tam. Un scha-bess zwi-schn tog— un—nacht— hot a lez, oj

haj, dem Ra - bej - nu Tam. m m m hot a -

haj, ... - bej - nu Tam. (m) hot a lez a -

65 *rit.*

-rajn - ge - lacht a - ku - rat zum gram, oj a - ku - rat zum gram-jam - jam - jam.

hot a lez a-rajn-ge-lacht a - ku - rat zum gram jam, oj a - ku - rat zum gram-jam - jam - jam.

-rajn, a - rajn-ge-lacht a - ku - gram jam, oj— a - ku - rat zum gram-jam - jam - jam.

-rajn - ge - lacht a - ku - gram jam, oj— a - ku - rat zum gram-jam - jam - jam.

Tempo I

67

mf

Haj - daj, haj - daj - daj - daj - daj - daj, haj - daj - daj, daj - daj - daj - daj - daj - daj - daj -

Haj - daj, haj - daj - daj - daj - daj - daj, haj - daj - daj, daj - daj - daj - daj - daj - daj - daj -

mf
8 Haj - daj - daj, haj - daj - daj, daj - daj - daj - daj - daj - daj - daj -

mf
Haj - - - daj, haj - - - daj, haj - daj - daj - daj -

70

- daj, o - jo - jo - jo - jo. Haj - daj, haj - daj - daj - daj - daj - daj, haj - daj - daj,

- daj, o - jo - jo - jo - jo. Haj - daj, haj - daj - daj - daj - daj - daj, haj - daj - daj,

f Haj - daj, haj - daj - daj - daj - daj - daj, haj - daj - daj,

f - daj, o - jo - jo - jo, haj - daj - daj - daj, haj - daj - daj - daj - daj,

f haj - daj - daj - daj, haj - daj - daj - daj,

- daj, o - jo - jo - jo, haj - - - daj, haj - - - daj,

73

daj - daj, daj - daj - daj, haj! _____

daj - daj, daj - daj - daj, haj! _____

daj - daj, daj - dl - daj, daj - daj - daj, haj! _____

haj - daj - daj - daj - daj, daj - dl - daj, daj - daj - daj, haj! _____

rit. -----

1. לאָמיר זינגען אַ שיינעס ליד, הידל־דידל דאָס, ווי די גאלדענע פֿאַמע פֿליט איבערן שוואַרצן ים, און טראָגט אַ ליבע־בריוועלע, אַ שיינעס ליבע־בריוועלע, פֿאַר דעם רבינו תּם. הייִד'...
2. ווער האָט געשריבן דאָס בריוועלע? הידל־דידל דו! געשריבן האָט דאָס בריוועלע די מלכה פֿון טערקיי. געשריבן עס מיט רויטן טינט און פֿאַרחתמעט עס געשווינד מיט הייסע טרערן דריי. הייִד'...
3. וואָס שטייט געשריבן אין בריוועלע? הידל־דידל דו! "רבינו תּם, איך ליבע דיך, וואָס זשע שוויגסטו, נו? איך עסע ניש", איך טרינקע ניש", איך ווער צעזעצט פֿון בענקעניש, איך האָבע נישט קיין ח. רוִי, דודודו, רוִי־יו, דודודו, פּופּו, קוקו, וויִווּ, טוטו, זאָ, דודודודו, יוִי־יוִי."
4. וואָס זשע טוט רבינו תּם? הידל־דידל דע! ער גלעט די פּאות און די באַרד און מאַכט דריי מאַל: "פֿע". און דאָס ציגעלע אין שטאַל, און דאָס ווייסע ציגעלע, העלפט אים אונטער: "מע". פֿעפֿע, מעמעמע, פֿעפֿעפֿע, מעמעמע, פֿעפֿעפֿע, מעמעמע.
5. נו, און זי, די רביצין? הידל־דידל דו! זי קלאַפט אים מיטן וואַלגעהאַלץ און זאָגט צו אים אַזוי: "שיקסעס ליגן דיר אין זין, נו און יאָך, און יאָך ווי בין, דיין הייסגעליבטע פּרוי? אוִי־יו, פּרוי־פּרוי, אוִי־יוִי, פּרוי־פּרוי, פּויפּו, קוקו, וויִווּ, טוטו, זאָזי, פּרוי־פּרוי־פּרוי, יאָ־יאָ־יאָ־יאָ."
6. טרעפֿט, ווער ס'האַט דאָס ליד געמאַכט? הידל־דידל דאָס! אַ שניידערינג האָט עס געמאַכט להכּעיס דעם רבינו תּם, און שבת, צווישן טאַג און נאַכט, האָט אַ לץ אַרײַנגעלאַכט אַקוראַט צום גראַם. הייִד'...

Sinngemäße Textübertragung:

1. *Lasst uns singen ein schönes Lied, hajdl-didl-dam, wie der goldene Pfau ¹⁾ fliegt über'n schwarzen See, und trägt ein Liebesbriefchen, ein schönes Liebesbriefchen, für den Rabejnu Tam ²⁾. Haj-daj...*
2. *Wer hat geschrieben das Briefchen? Hajdl-didl-daj! Geschrieben hat das Briefchen die Königin von der Türkei. Geschrieben es mit roter Tinte und versiegelt es geschwind mit heißen Tränen, drei. Haj-daj...*
3. *Was steht geschrieben im Briefchen? Hajdl-didl-du! "Rabejnu Tam, ich liebe dich, was schweigst du, nu? Ich esse nicht, ich trinke nicht, ich werde zerrissen von Sehnsucht, ich habe keine Ruh. Ruju, dududu, rujuju, dududu, pupu, kuku, wuwu, tutu, susu, dudududu, rujujujuju."*
4. *Was tut Rabejnu Tam? Hajdl-didl-dä! Er glättet die Schläfenlocken und den Bart und macht dreimal: "Fä!" Und das Ziegele im Stall, und das weiße Ziegele hilft ihm mit: "Mäh". Fäfä, mämämä, fäfäfä, mämämä, päpä, kākä, wāwā, tätä, säsä, fäfäfäfä, mämämämä.*
5. *Nun, und sie, die Rabbinerin? Hajdl-didl- doj! Sie schlägt ihn mit dem Nudelholz und spricht zu ihm wie folgt: "Schiksses ³⁾ liegen dir im Sinn, nun, und ich, und wo bin ich, deine heißgeliebte Frau? Ojoj, frojfrojfroj, ojoj, frojfrojfroj, pojpoj, kojkoj, wojwoj, tojtoj, sojsoj, frojfrojfroj, ojoj, ojoj."*
6. *Ratet, wer hat das Lied gemacht? Hajdl-didl-dam! Ein Schneiderjunge hat es gemacht zur Ehre von Rabejnu Tam. Und Schabbes, zwischen Tag und Nacht, hat ein Schelm in sich hineingelacht, ganz genau zum Reim. Haj-daj...*

1) Goldener Pfau: Symbol der jüdischen Poesie.

2) Rabejnu Tam: der "Vollkommene"; geläufige Bezeichnung für Jakob ben Meir, etwa 1100-1171, einen der größten Gelehrten des französischen und deutschen Judentums seiner Zeit.

3) Schiksses: nichtjüdische, freche, leichte Mädchen.

Aussprachehinweise für das Jiddische (bezogen auf die Druckausgaben der Bearbeitungen Jiddischer Lieder von Sylke Zimpel)

aj: wie in >Mai< ej: wie in >Hej!< oj: wie in >Heu< e: immer offen wie in >Herz< (kein "Emil"-e!) o: immer offen wie in >Gold< (kein Ofen-o!)

ch: immer hart wie in >Bach< (auch nach i und j!) g: wie in >Gabel< j: wie in >Junge < k: wie in >klein<

l: immer hart wie im Russischen (fast wie das r) wie im deutschen >Kerl< (vor i und j weich wie im Deutschen) ng: getrennt, quasi ng + g (extra)

r: meist gerollt wie im Russischen (Zungen-r) s: stimmhaft wie in >Rose< ss: stimmlos wie in >Wasser< sch: wie in >Schule<

sh: stimmhaft wie das g in (franz.) >Genie< w: wie in >Wald< z: wie in >Zeit<